

Republica Moldova, Raionul Anenii Noi

Consiliul comunei Țințăreni

MD-6538, Republica Moldova, r-nul. Anenii Noi, com. Țințăreni, str. Ștefan cel Mare 2,

tel/fax: 0-265-33348; e-mail: primintarenii@yahoo.com

Decizie nr. 05/15
din 02.08.2021

„Cu privire la aprobarea strategiei de dezvoltare socio- economică a comunei Țințăreni (2020-2024)”

În temeiul cu art.14 alin (2) lit s) al Legii nr. 436- XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art.4(3) al Legii privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, avizul comisiei de specialitate economie, finanțe, buget, juridică, consiliul comunal

DECIDE:

1. Se aprobă planul de dezvoltare economică (anexa 1)
2. Prezentul act administrativ este supus căilor de atac în procedură prealabilă către autoritatea emitentă în termen de 30 zile conform Codului Administrativ.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în seama primarului comunei, Bulgaru Vadim.
3. Prezenta decizie se aduce la cunoștință:
  - Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat
  - publicului prin afișare pe pagina web a primăriei.

Au votat: pro- 10

contra-0

s-au abținut-0

Președintele ședințe

Bradu Radu

Contrasemnat,
Secretarul consiliului

Moroi Tatiana

Comuna Țîntăreni Raionul Anenii Noi
Primar – Vadim Bulgaru

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO- ECONOMICĂ A COMUNEI ȚÂNȚĂRENI (2021-2024)

Realizat cu suportul companiei "Consultex" SRL

Tel: +(373) 9500824

E-mail: office@consultex.md

Web: www.consultex.md

CONSULTEX

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ȚÎNȚĂRENI

1. ÎNTRUDUCERE

Dezvoltarea unei comunități, oricare ar fi ea, nu poate fi concepută în lipsa unei viziuni clare asupra direcțiilor spre care această comunitate dorește și poate să se îndrepte și a unor obiective clare, care ar duce la realizarea viziunii.

Viziunea, pe care o urmărește administrația comunei este dezvoltarea durabilă a comunei Țînțăreni și îmbunătățirea bunăstării locuitorilor ei.

Realizarea viziunii va contribui la înfăptuirea următoarelor efecte benefice:

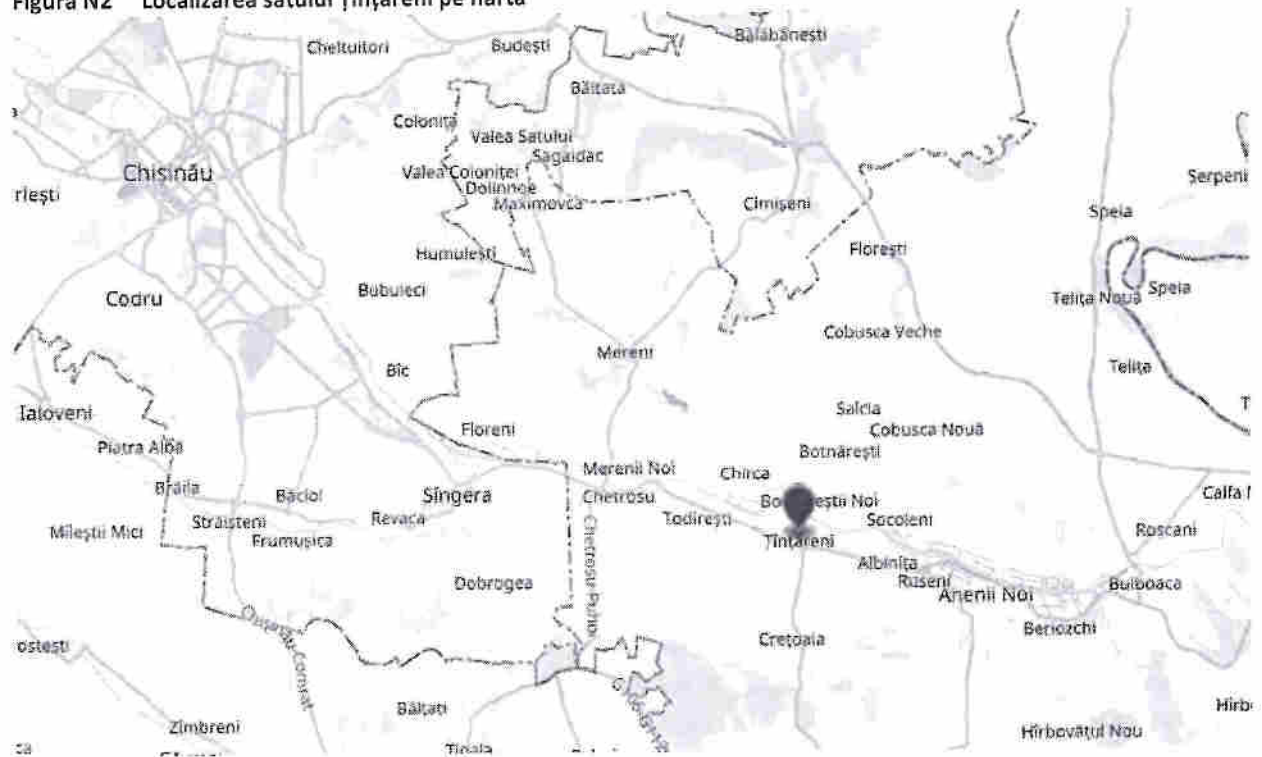
- Dezvoltarea economiei locale și a antreprenoriatului;
- Îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor comunei și reducerea decalajului dintre oraș și sat la capitolul comodităților și a asigurării cu obiecte de infrastructură a comunei;
- Asigurarea locuitorilor cu locuri de muncă bine plătite;
- Stoparea exodului populației în căutarea de locuri de muncă și/sau a unui nivel de trai mai decent;
- Crearea tuturor condițiilor necesare pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului;
- Protecția socială a locuitorilor în etate și a persoanelor cu dezabilități;
- Dezvoltarea și modernizarea sistemului medical;
- Protecția mediului ambiant și eliminarea factorilor nocivi pentru ecologia localității;
- Identificarea și atragerea resurselor
- Asigurarea unei transparențe a actului decizional, precum și a colaborării și consultării cu antreprenoriatul și societatea civilă.

Pornind de la conștientizarea situației socio-economice actuale a comunei Țînțăreni și analizând punctele tari și punctele slabe, a oportunităților și amenințărilor, am elaborat o strategie de dezvoltare socio-economică, care scoate în evidență modul în care comunitatea va volosi avantajele și resursele disponibile pentru o dezvoltare mai accelerată a comunei și a bunăstării locuitorilor ei.

Strategia de dezvoltare a comunei Țînțăreni a fost elaborat în mod democratic, prin sondarea opiniei locuitorilor din diferite grupe social demografice și prin aprobarea planului strategic de către reprezentanții consiliului de administrare a comunei. Acest aspect va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a locuitorilor comunei, la o implicare mai activă a populației în dezvoltarea localității și la creșterea responsabilității colective pentru deciziile adoptate și pentru întreg procesul de dezvoltare.

administrarea orașului Anenii Noi. Comuna este învecinată cu satele Todirești, Chirca, Albinuța, Botnărești, Socoleni, Geamăna, Puhoi și Ciobanovca din același raion. Teritoriul comunei este traversat de drumul național R2. Comuna Țînțăreni se află la o distanță mică de calea ferată Chișinău-Tiraspol, cu stația din s. Merenii Noi. La ultimele alegeri locale în funcția de primar al comunei a fost ales Dl. Vadim Bulgaru.

Figura N2 Localizarea satului Țînțăreni pe hartă

Localitatea Crețoaia. Sătucul este întemeiat în a. 1900 și face parte din comuna Țînțăreni. Suprafața localității este de 17,4 km.p. În sat sunt: 12 fântâni, cămin, punct medical, oficiu poștal, magazine. Distanța până în or. Anenii Noi - 12 km, km și până la Chișinău - 30 km. În sătuc locuiesc cca. 450 persoane, majoritatea ucraineni. Sătucul este traversat de 3,5 km de drumuri, care se află într-o stare satisfăcătoare. Dealul din spatele satului, care urcă spre pădure, are o altitudine de 224 m. Localitatea intra la început în volostea Telița din jud. Bender. Pe moșia satului se află 2 mobile funerare, rămase încă de la migratorii asiatici, care cu sute de ani în urmă invadau aceste meleaguri, jefuindu-i pe băștinași. În 1903 țărani au adunat bani să deschidă o școală de alfabetizare, dar ea, din lipsă de alte mijloace financiare, a rămas pentru multă vreme cu lacătul la ușă. În 1910 cătunul întrunea 57 de ogrăzi, număra 319 locuitori. Credincioșii intrau în parohia Țînțăreni, aflată la 5 km depărtare. Dicționarul statistic al Basarabiei din 1923 a numărat aici 150 de case, a pus la evidență o moară, școala primară. Primăria se afla la Țînțăreni. Peste 10 ani Crețoaia avea de acum 424 de locuitori. Statistica sovietică a înregistrat în 1940 în acest sat 611 oameni. Războiul, foametea și deportările au redus populația la 458 de suflete (1 aug.1949). Recensământurile populației din 1979 și 1989 au găsit în Crețoaia, respectiv, 384 și 405 oameni. La 1 ian. 1994 aici trăiau 455 de oameni,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ȚÎNȚĂRENI

Pe teritoriul comunei nu există nici sisteme de irigare, fapt care face agricultura din localitate dependentă de precipitațiile anuale.

Turism

În cadrul comunei Țînțăreni nu există careva locuri și/sau obiecte de atracție turistică, ca exemplu: rezervații naturale; cadre naturale pitorești; cabane; vinării; pensiuni turistice; locuri special amenajate pentru odihnă la natură; obiecte istorice și/sau arhitecturale de atracție turistică.

Prin urmare, atât populația, cât și Primăria comunei nu dispune de surse de venit care ar proveni din activitatea turistică.

Un mare avantaj, care oferă potențial dezvoltării turismului local este ruta republicană R2, care traversează comuna Țînțăreni și care unește mun. Cișinău cu următoarele destinații turistice:

- Vinăria "Purcari",
- Vinăria "Etcetera",
- Vinaria "Asconi",
- Cetatea Tighina,
- Localitatea "Zatoka" din Ucraina (destinația preferată de vacanță a moldovenilor),
- Orașul Odessa (destinația preferată de vacanță a moldovenilor).

Sectorul zootehnic

Zootehnia la nivel industrial practic că nu există în comuna Țînțăreni. În comună lipsesc ferme de producere a laptelui și de creștere a animalelor cornute mari și mici (bovine, caprine, ovine, etc). În comună nu există un careva centru de colectare a laptelui de la populație. În perimetrul comunei activează doar o fermă de creștere a păsărilor (filiala SA Floreni). Într-o cantitate moderată animalele și păsările sunt crescute în gospodăriile individuale țărănești, care numără 228 gospodării.

Tabelul N1 Creșterea animalelor la nivelul gospodăriilor individuale ale populației:

Efectivul animalelor și păsărilor	Număr capete
Bovine	76
Porcine	28
Ovine / Caprine	210
Cabaline (cai, măgari)	6
Păsări de toate tipurile	32000

Sursa: Primăria comunei Țînțăreni

Dat fiind faptul că creșterea animalelor la nivel industrial practic că nu există iar la nivelul gospodăriilor individuale este slab dezvoltat, sectorul zootehnic al comunei duce lipsă de un număr important de activități economice, ca exemplu:

- Centre de colectare a cărnii și laptelui de la populație;
- Centre de colectare și/sau de prelucrare a pielii de animale;
- Centre de colectare și/sau prelucrare a lânii;
- Abatoare.

Din activitățile economice adiționale, aferente sectorului zootehnic al comunei, putem menționa un abator (Vaslan Grup SRL) și un incubator (Ecloz-Service SRL).

Pe teritoriul comunei se află o gunoiște proprie neautorizată, care nu corespunde normelor ecologice. Populația comunei de sine stătător transportă deșeurile solide la gunoiște, însă o bună parte din locuitori neglijează depozitarea centralizată a deșeurilor.

Pe teritoriul comunei apar periodic mai multe gunoiști spontane, care necesită a fi lichidate. Comuna duce lipsă de un sistem și facilități proprii de colectare și transportare a deșeurilor (de tip organic, plastic, sticlă etc.). La moment aceste servicii sunt prestate locuitorilor comunei de către întreprinderea Autosalubritate, care periodic colectează deșeurile menajere de la gospodăriile casnice ale locuitorilor comunei. Atât locuitorii, cât și administrația comunei nu sunt pe deplin satisfăcuți de calitatea serviciilor prestate de furnizor. Uneori mașina se strică și respectiv comuna are probleme cu colectarea și evacuarea gunoiului, fapt care înrăutățește atât starea mediului, cât și aspectul estetic al comunei. Lasă mult de dorit și metoda de colectare a gunoiului. Astfel, gunoiul se colectează fără a folosi tomberoane.

În timpul actual se află în proces de construcție uzina de prelucrare a deșeurilor și a stației de epurare a lavigatului poligonului de deșeuri din comuna Țînțăreni, raionul Anenii Noi.

Nesatisfăcătoare, la fel, este starea albiei râului Bîc, care necesită a fi curățit anual.

2.5. Infrastructura și utilități

2.5.1. Sistemul de alimentare cu apă și canalizare

În prezent în comuna Țînțăreni există un sistem centralizat de alimentare cu apă. Lungimea totală a apeductului este de 17 km. Sursa centralizată de apă constituie 5 fântâni arteziene, care alimentează cu apă casele individuale de locuit, în proporție de 95% (1239 case), precum și edificiile social-culturale și administrative din localitățile Țînțăreni și Crețoaia. La moment costul 1 m³ de apă se ridică la 7 lei. La moment rețelele de apeduct sunt învechite (peste 50 ani) și necesită a fi modernizate. Din cauza rețelelor vechi există multe pierderi de apă.

Comuna Țînțăreni nu deține un sistem de canalizare centralizat a apelor uzate de la locuințe și obiectele social-culturale. Grădinița de copii și Centrului Medicilor de Familie dispun de propriile sisteme de colectare a apelor impurificate (hazna). Apele uzate de la locuințe și obiectele social culturale se evacuează în bazine neautorizate, ceea ce constituie un pericol eminent pentru starea mediului înconjurător.

Proiectul care prevede realizarea unui sistem de canalizare al comunei urmează a fi elaborat și găsite ulterior surse de finanțare. Odată cu proiectarea sistemului de canalizare, urmează de implementat și construcția stației de epurare.

2.5.6. Fondul locativ

Pe teritoriul comunei Țînțăreni sunt 1387 case de locuit, din care 13 case sunt părăsite mai mult de 1 an. Fondul locativ al comunei constituie 139 mii m².

2.5.7. Telecomunicațiile

În comuna Țînțăreni telefonia fixă este asigurată de către operatorul național – SA Moldtelecom, fiind implementat cu succes în anii precedenți noua stație telefonică care asigură în proporție de 71% gospodăriile comunei cu numere de telefon (739 case de locuit). Același operator asigură continuu racordarea gospodăriilor la rețeaua de Internet și cablu TV. În raza comunei Țînțăreni acoperirea cu telefonie mobilă este foarte bună.

2.6. Protecția sănătății și asistență socială

Comuna Țînțăreni dispune de un Centru al Medicilor de Familie – o instituție medicală de tip adaptat. Clădirea CMF aparține Primăriei și este într-o stare satisfăcătoare. CMF Țînțăreni este telefonizat, aprovizionat cu curent electric, conectat la apeductul de apă, precum și dispune de propriul sistem de canalizare. Instituția este conectată la conducta de gaze naturale și dispune de centrală termică autonomă. Nivelul de asigurare cu aparataj și utilaj medical al CMF este mediu. La CS Țînțăreni activează 9 lucrători, din care: 2 - medici de familie și 4 - asistente medicale.

Foto N 3 Centrul Medicilor de Familie din comuna Țînțăreni, r-nul Anenii Noi

2.8. Cultură, recreere, sport.

Comuna Țânțăreni dispune de un centru cultural (casă de cultură), aflată în stare satisfăcătoare, cu o capacitate de 240 locuri.

Foto N5 Casa de cultură din Țânțăreni, Anenii Noi

La moment edificiul cultural nu este conectat la apeduct, conducta de gaze naturale, prin urmare nu există o cazangerie autonomă și sistem de canalizare. Problemele date urmează stringent de soluționat în perioadele imediat următoare. Încă în anul 2008 a fost reparat acoperișul Casei de cultură cu

2.9. Structura suprafețelor administrative și a fondului social.

Suprafața totală a teritoriului comunei Țânțăreni constituie cca. 5707 ha, din care suprafața terenurilor cu destinație agricolă constituie 69 la sută din total (3795 ha), inclusiv teren arabil – 38% (2442 ha), plantațiile multianuale – 20% (1195 ha). O suprafață considerabilă din suprafața administrativă a comunei revine fondului de rezervă (882 ha) și terenurilor cu pășuni (detalii în tabelul de mai jos). Nemijlocit terenul localității se întinde pe o suprafață de 294 ha.

Pe teritoriul comunei Țânțăreni activează, la moment, în domeniul agricol 18 asociații agricole, care au reușit să consolideze circa 30% din terenul cu destinație agricolă. Cotă funciară per persoană are o suprafața medie de 1 ha. Se constată o fragmentare excesivă a terenurilor agricole, fapt ce stopează dezvoltarea agriculturii în teritoriu și aplicarea unor tehnologii agricole moderne. Situația respectivă, la fel, nu permite implementarea sistemelor de irigații la suprafețe mari de teren agricol.

Tabelul N 2 Structura suprafețelor administrative și a fondului social

N	Denumirea terenurilor	La 01.01.2020 (ha)
1	Teren cu destinație agricolă, inclusiv:	3795
	<i>Teren arabil</i>	2442
	<i>Plantații multianuale</i>	1195
	<i>Construcții și curți</i>	20
2	Teren al localității	294
3	Teren destinat industriei și transportului	69
4	Terenul fondului silvic, inclusiv:	533

Elaborarea strategiei de dezvoltare socio-economică a localității a fost fundamentată pe rezultatele interviurii administrației primăriei și a unui sondaj de opinie a locuitorilor comunei Țințăreni.

Rezultatele interviurii administrației primăriei:

În rezultatul interviurii administrației primăriei au fost scoase în evidență următoarele probleme socio-economice, cu care se confruntă localitatea și care trebuie de soluționat în următorii ani:

- Starea ecologică precară a localității, cauzată de gunoiște și poluarea râului Bîc,
- Lipsa canalizării și rețelele de apeduct învechite,
- Lipsa zonelor de agrement,
- Lipsa edificiilor sportive,
- Depopularea localității din cauza migrației populației,
- Puține locuri de muncă,
- Lipsa drumurilor asfaltate în unele locuri,
- Lipsa gazificării într-o porțiune a comunei.

Mai mult despre problemele comunei și legăturile "cauză-efect" între probleme, aflați în capitolul 5.

Rezultatele sondajului de opinie:

Eșantionul a constituit 45 persoane, cu vârsata cuprinsă între 18 și 60 ani, din care 25 femei și 20 bărbați.

Structura eșantionului după vârstă:

18-30 ani: 9 persoane - 20% din respondenți,

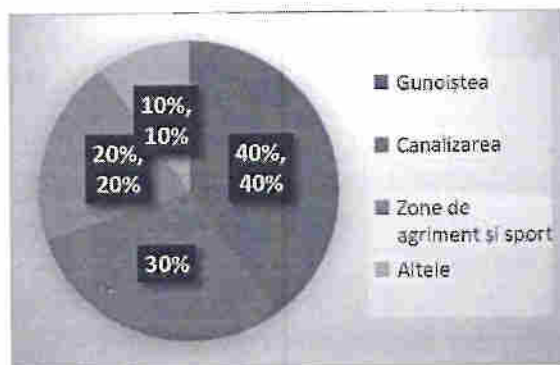
31-40 ani: 16 persoane - 35% din respondenți,

41-50 ani: 16 persoane - 35% din respondenți,

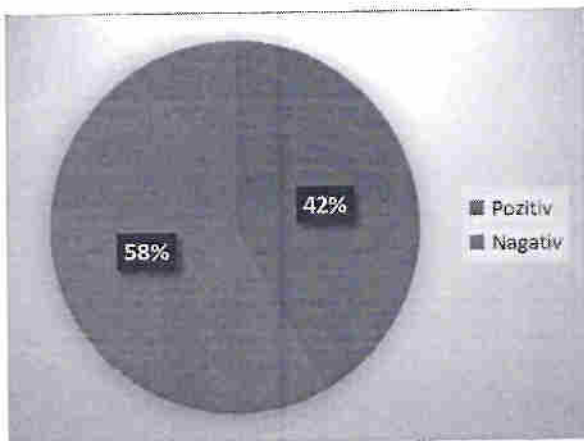
51-60 ani: 5 persoane - 10% din respondenți.

În urma procesării chestionarelor au fost obținute următoarele date:

Întrebarea N1: Care este problema care necesită a fi soluționată în primul rând în localitate?

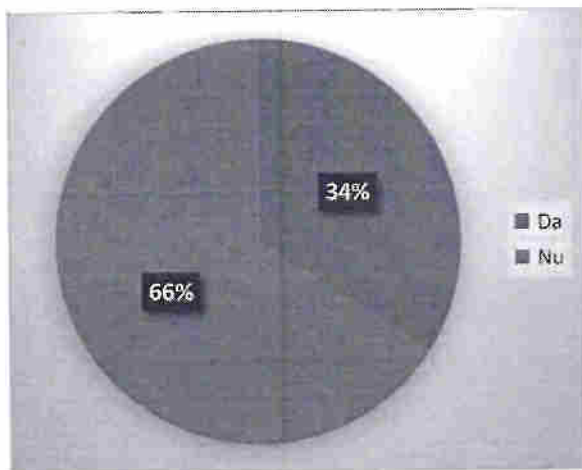

Prin urmare, problemele ce țin de gunoiște, canalizare și lipsa zonelor de agrement au fost menționate de majoritatea respondenților.

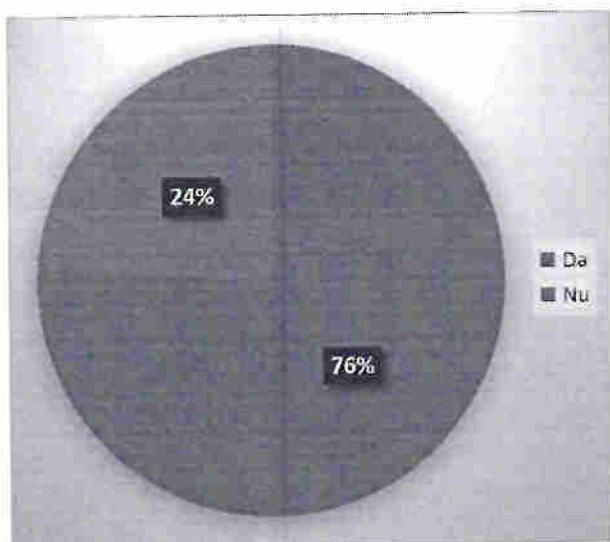
Rezultatul sondajului indică faptul că mai mult de jumătate din respondenți apreciază negativ dinamica soluționării problemelor comunei. Prin urmare administrația publică locală ar trebui să accelereze implementarea proiectelor în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai al locuitorilor comunei.

Întrebarea N5: Cum credeți, ar dori locuitorii comunei, aflați peste hotare, să revină în localitate, dacă li s-ar oferi un loc de muncă permanent?

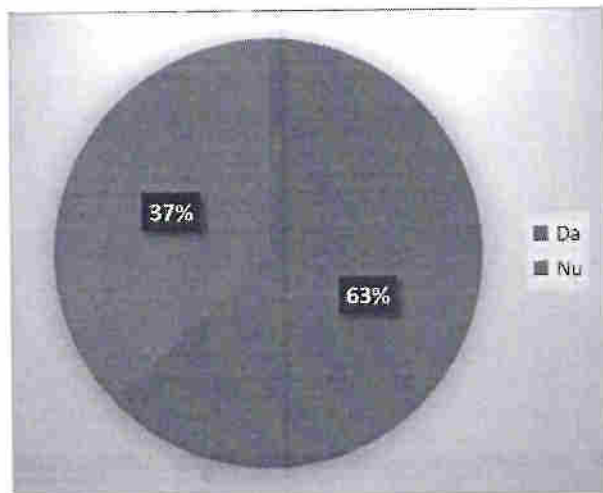
66% sau 23 respondenți au răspuns afirmativ la această întrebare iar 34% au fost sceptici. Acest fapt demonstrează importanța asigurării locuitorilor cu locuri de muncă, care, la rândul său poate fi posibil doar în rezultatul dezvoltării economiei locale și a antreprenoriatului.

Întrebarea N6: Aveți o idee de afaceri?

Marea majoritate a locuitorilor (76% din respondenți) ar fi dispuși să aplice la un grant pentru dezvoltarea afacerii proprii. Respondenții, care au răspuns afirmativ la această întrebare sunt într-un număr mai mare comparativ cu cei dispuși să înceapă o afacere proprie dacă ar avea o idee de afacere și bani de start. Acest rezultat poate fi lămurit prin faptul că posibilitatea de-a obține un grant poate constitui un imbold pentru lansarea unei afaceri proprii.

Întrebarea N9: Ați dori să participați la un curs de instruire în domeniul antreprenoriatului?

Întrebarea N10: Ați dori să participați la un curs de instruire în domeniul finanțării afacerii?

Analiza SWOT este un instrument important de analiză strategică, având ca scop identificarea avantajelor (eng. Strengths) și dezavantajelor (eng. Weaknesses) a stării socio-economice actuale, precum și oportunitățile (eng. Opportunities) și amenințările (eng. Threats) mediului extern. Analiza SWOT asigură o conexiune logică între starea de lucruri actuală din comuna Țințăreni și obiectivele strategice.

Figura N3. Analiza SWOT:

	ASPECTE POZITIVE	ASPECTE NEGATIVE
MEDIUL INTERN	<p>AVANTAJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură bună (drumuri asfaltate, acces la gaz natural, electricitate, apă, telecomunicații); • Localitatea este intersectată de drumul național R2, care face legătura între mun. Chișinău și orașele Anenii Noi, Bender și Tiraspol (capitala Transnistriei); • Existența unei biserici ortodoxe și a unei biserici baptiste; • Existența unei infrastructuri bune a învățământului preșcolar (grădiniță) și școlar (gimnaziu); • Flux important de mijloace financiare, generat de gunoiștea mun. Chișinău; • Localitatea dispune de casă de cultură, oficiu poștal, grădiniță modernă și școală (gimnaziu); • Natalitate sporită; • Apropierea comunei de mun. Chișinău (30 km) și orașul Anenii Noi (10 km), care oferă posibilități bune de angajare; • Calitatea bună a solului. 	<p>DEZAVANTAJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stare ecologică nesatisfăcătoare (gunoiște, poluarea râului Bâc); • Rețeaua de alimentare cu apă este învechită (peste 50 ani); • Lipsa canalizării; • O parte însemnată a comunei nu-i conectată la rețeaua de gaze naturale; • Starea precară a unor tronsoane de drumuri; • Starea economică a comunei foarte slab dezvoltată și lipsă de inițiativă antreprenorială locală; • Lipsa unor inițiative de susținere și instruire a antreprenoriatului la nivel local; • Lipsa consolidării terenurilor agricole, care îngreunează atragerea investițiilor în agricultură și prelucrarea terenurilor cu tehnică modernă; • Piața muncii foarte redusă la nivel local; • Lipsa unor obiecte de atracție turistică; • Lipsa resurselor naturale și a spațiilor forestiere; • Resurse financiare deficitare (buget local) pentru a face față tuturor provocărilor comunei; • Lipsa facilităților sportive și de petrecere a timpului liber pentru tineret.
MEDIUL EXTERN	<p>OPORTUNITĂȚI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea surselor de finanțare externă (inclusiv granturi și fonduri nerambursabile de la partenerii externi ai Rep. Moldova); • Utilizarea programelor de susținere antreprenorială la nivel statal; • Atragerea investițiilor (inclusiv străine); • Tendința populației din capitală de-a se muta cu traiul în localități rurale; • Motivarea antreprenorilor din localități urbane de-a dezvolta afaceri în domeniul agricol și zootehnic pe teritoriul comunei; • Cererea în continua creștere față de produsele agricole ecologice, atât pe piața internă a Rep. Moldova, cât și în străinătate 	<p>AMENINȚĂRI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spor demografic negativ, cauzat de migrarea tineretului și a populației apte de muncă în alte localități ale republicii și peste hotare; • Pierderea finanțării ca rezultat al naționalizării pământului unde actual este amplasat Depozitul de Deșeuri Menajere Solide al mun. Chișinău; • Depopularea accelerată a sătucului Crețoaia; • Înrăutățirea situației ecologice.

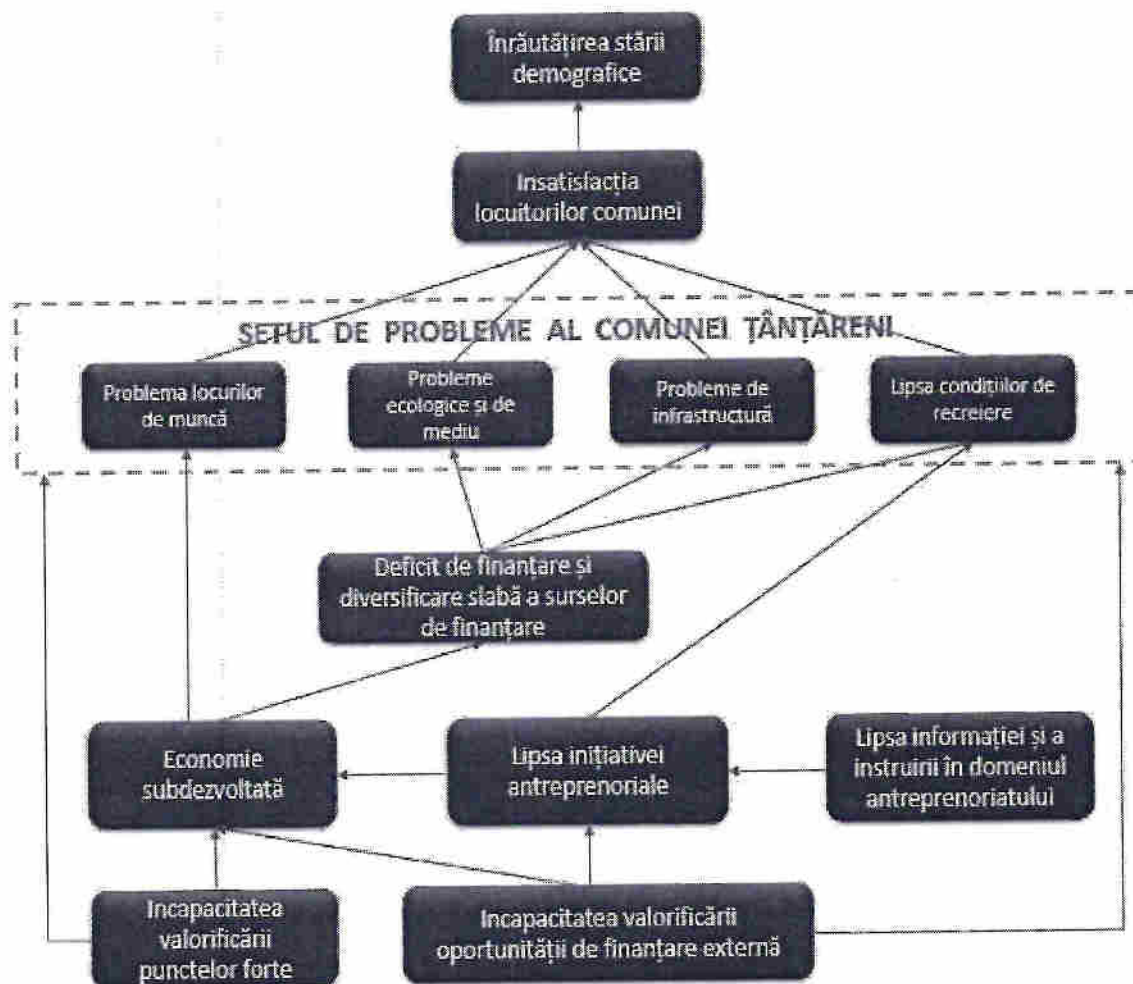
Sursa: Elaborat de Consultex SRL

5. CONCLUZIILE ANALIZEI SWOT. IDENTIFICAREA PROBLEMELOR PRIORITARE. ANALIZA LEGĂTURILOR CAUZĂ-EFECT.

Aceste avantaje, folosite într-un mod chibzuit și sinergetic, pot contribui semnificativ la dezvoltarea antreprenoriatului, turismului local, creării locurilor de muncă și în final la îmbunătățirea bunăstării populației din comună.

- 5) Unul dintre cele mai importante avantaje actuale (fluxurile fin-are generate de gunoiste) riscă a fi pierdut ca rezultat al unor inițiative de naționalizare a teritoriului pe care se află Depozitul de Deșeuri Menagere Solide. Astfel, comună riscă să piardă mai mult de 80% din buget. Acest fapt impune imperativul diversificării surselor financiare a comunei.

Figura N4 Schema legăturilor cauză-efect (cauze/probleme/efecte)

Sursa: Alcătuit de Consultex SRL

În Figura N4 sunt redată legăturile "cauză-efect" între problemele percepute de locuitorii comunei, cauzele apariției, precum și efectele lor. Analiza legăturilor "cauză-efect" pornește de la faptul că toate aspectele aferente gestionării comunei sunt influențate de mai mulți factori, care sunt interdependenți și se influențează reciproc. Astfel, nu este suficient să identificăm doar problema, dar să știm și care factori o influențează (cauzele problemei) pentru a soluționa cauzele și nu efectele. Analiza legăturilor "cauză-efect" va permite administrației comunei nu doar să identifice problemele comunei, dar și să găsească soluții într-un

6.1. Viziune

Transformarea comunei Țînțăreni într-o localitate prosperă, confortabilă de locuit și atractivă pentru tineret. Un mediu antreprenorial favorabil, cu locuri de muncă bine plătite. Infrastructură bine dezvoltată, servicii publice de calitate, sistem social adaptat la nevoile populației. O societate civilă bine informată, responsabilă și activă. Autoritate publică transparentă, devotată comunei și care lucrează pentru cetățeni.

6.2. Concordanța dintre strategia de dezvoltare a comunei Țînțăreni și planurile strategice de dezvoltare la nivel raional și național

La elaborarea Planul Strategic de Dezvoltare socio-economică a comunei Țînțăreni s-a ținut cont de următoarele documente:

- Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea nr. 166 din 11 iulie 2012,
- Programul de dezvoltare a Raionului Anenii Noi 2016-2021,
- Programul Sectorial în Eficiența Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Centru,
- Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător (2016-2021),
- Programul Regional Sectorial de Management al Deșeurilor Solide pentru Regiunea de Dezvoltare Centru și alte documente de politici relevante.

APL a participat la toate întrunirile ce au vizat stabilirea priorităților, obiectivelor pe termen mediu și lung în vederea definirii planului strategic de acțiuni de dezvoltare socio-economică durabilă a Raionului Anenii Noi.

Avantajele concordanței Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a comunei Țînțăreni, r-nul Anenii Noi cu strategiile sus menționate se vor materializa în posibilitatea accesării mai multor surse de finanțare pentru infrastructura publică de utilități (apă potabilă, sistemul de canalizare, infrastructura drumurilor, etc.), creșterea suportului financiar din partea donatorilor externi.

6.3. Direcții strategice de dezvoltare (domenii de intervenție)

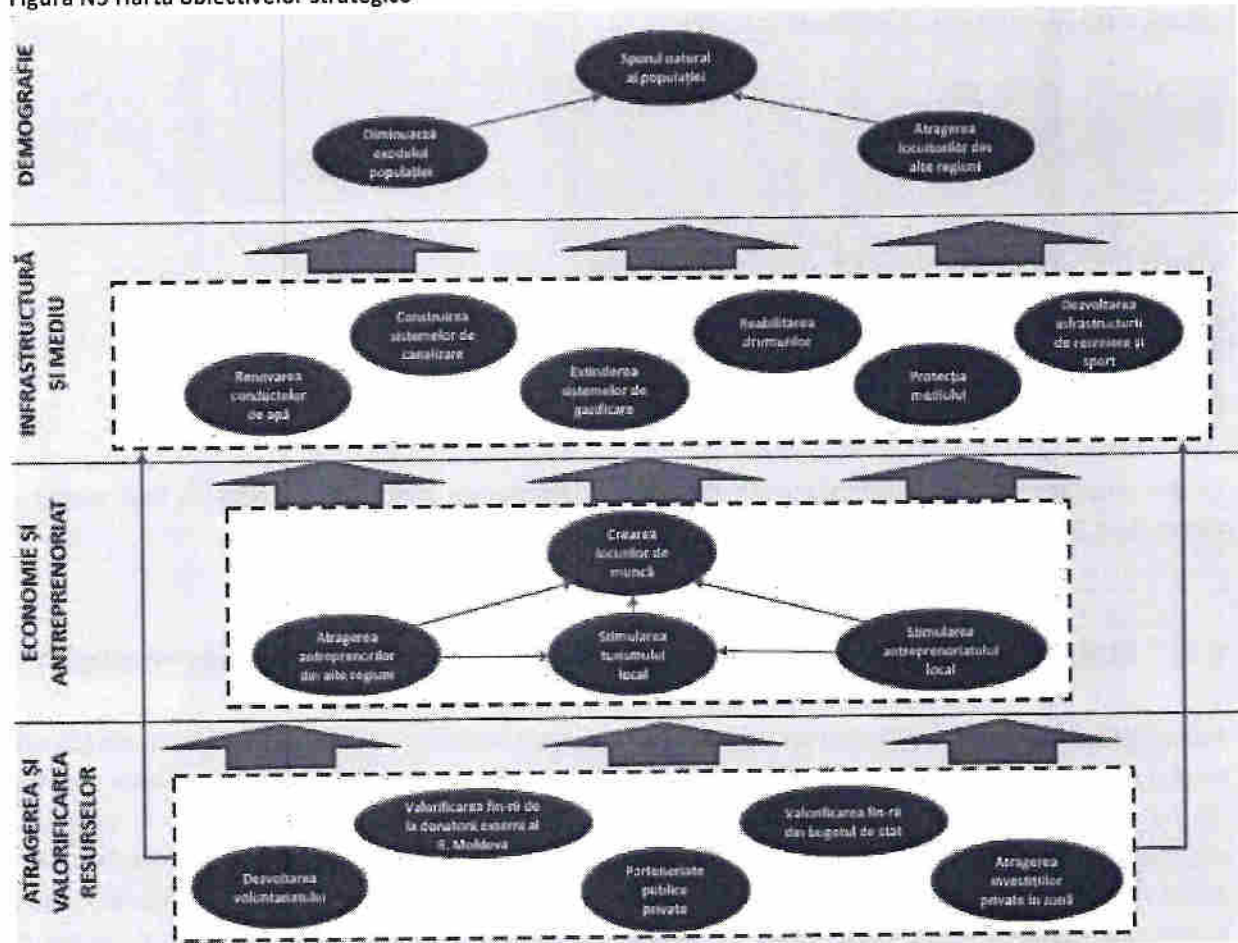
O direcție strategică contribuie la conturarea obiectivelor strategice ale companiei. Direcțiile strategice setează vectorul de dezvoltare al localității și oferă un sens al priorității în acțiunile administrației comunei.

Reieșind din analiza socio-economică a comunei Țînțăreni și din viziunea localității identificăm 4 direcții strategice de dezvoltare:

1. Îmbunătățirea stării demografice

de dezvoltarea infrastructurii și de crearea locurilor de muncă. Realizarea tuturor proiectelor de infrastructură depinde de realizarea obiectivelor strategice ce țin de atragerea și valorificarea resurselor și a dezvoltării antreprenoriatului. Realizarea obiectivului strategic de creare a locurilor de muncă este funcție de realizarea obiectivelor strategice, ce țin de dezvoltarea economiei locale și a antreprenoriatului. În figura N5 este prezentată harta strategică, în care sunt redată toate obiectivele strategice, relaționate cauzal și divizate pe domeniile strategice prioritare.

Figura N5 Harta obiectivelor strategice

Sursa: Elaborat de Consultex SRL

O mare importanță în realizarea strategiei comunei Țânțăreni o are capacitatea administrației primăriei de-a valorifica resursele financiare disponibile, puse la dispoziție de către donatorii externi și guvernul Rep. Moldova (domeniul de intervenție – "Atragerea și valorificarea resurselor").

Inițiativele recente ale guvernului de-a susține modernizarea infrastructurii regionale sunt foarte promițătoare. Astfel, în august, anul curent guvernul a anunțat că 53,16 milioane de lei au fost alocați din Fondul Național pentru Dezvoltarea Agriculturii și Mediului pentru implementarea a

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ȚÂNTĂRENI

Tabelul N4. Obiectivele strategice, indicatorii de performanță, țintele și inițiativele strategice

Domenii de intervenție		INDICATORII DE PERFORMANȚĂ			INIȚIATIVELE STRATEGICE		
OBIECTIVELE STRATEGICE	Unitatea de măsură	Stare actuală (2020)	Scop strategic (2024)				
Demografice	Sporul natural al populației	Persoane	2593	2640			
	Diminuarea exodului tineretului	Persoane	863	889			Renovarea Casei de Cultură Crearea unui program de susținere de către primărie la construcția caselor de locuit în comună
Infrastructură și mediu	Atragerea locuitorilor din alte regiuni	Persoane	0	37			Crearea unui program de susținere de către primărie la construcția caselor de locuit în comună
	Renovarea conductelor de apă	Lungimea conductelor modernizate	Km	5	35		Inițierea și implementarea proiectului de renovare a conductelor de apă
		Gospodăriile conectate la apă	Număr gosp.	165	563		Modernizarea turalului de apă din satul Crețoaia.
	Construcția sistemelor de canalizare	Gospodăriile conectate la canaliz	Număr gosp.	0	563		Inițierea și implementarea proiectului de construcție a sistemului de canalizare
	Reabilitarea drumurilor	Drumuri reabilitate	km	24	39		Inițierea și implementarea proiectului de reabilitare a drumurilor
Protecția mediului	Stația de tratare a levișatului complet instalată	Unități	0	1			Instalarea stației de tratare a levișatului la lagunoașa Țîntăreni;
		Unități	0	1			Construcția stației de colectare a biogazului;
	Stația de colectare a biogazului dată în exploatare	Unități	0	1			Instalarea pe străzile comunei a tomberoanelor și urnelor pentru gunoii;
	Serviciul de colectare a deșeurilor funcțional	Explicare textuală*	0	1			Colectarea organizată a deșeurilor vegetale sezoniere; Organizarea serviciului de evacuare a deșeurilor.
Dezvoltarea infra-structurii de recreere și sport	Tomberoane instalate	Unități					
	Stadion funcțional și bine amenajat	Unități	0	1			Inițierea și implementarea proiectului de reabilitare a stadionului
	Zonă de recreere	Unități	0	1			Inițierea și implementarea proiectului de construcție a parcului de distracții sălii de forță și fitness
Stimularea antreprenoriatului local	Saliă de forță și de fitness funcțională	Unități	0	1			
	Întreprinderi nou-create	Număr întrep-ri	63	73			Prestarea cursurilor de instruire în inițierea afacerii Informarea potențialilor antreprenori despre posibilități de finanțare a afacerii din surse internaționale

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ȚÂNȚĂRENI

N	INIȚIATIVE STRATEGICE	Buget orientativ (mii lei)																
		2021			2022			2023			2024							
		I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	
1	Renovarea Casei de Cultură	Ian		Iulie														
2	Inițierea și implementarea proiectului de renovare a conductelor de apă	Ian																Dec
3	Inițierea și implementarea proiectului de construcție a sistemului de canalizare	Ian																Dec
4	Inițierea și implementarea proiectului de reabilitare a drumurilor	Ian																Dec
5	Instalarea stației de tratare a levișgătușii la lagoajă Tîmțăreni;	Ian			Dec													
6	Construcția stației de colectare a biogazului;			Iulie													Decem	
7	Instalarea pe străzile comunei a tomberoanelor și urnelor pentru gunoi;			Iulie														
8	Organizarea serviciului de evacuare a deșeurilor.					Ian							Dec					
9	Inițierea și implementarea proiectului de reabilitare a stadionului	Ian			Dec													
10	Inițierea și implementarea proiectului de construcție a parcului de distracții					Ian											Dec	
11	Construcția sălii de forță și fitness					Ian							Sep					
12	Crearea și deschiderea centrului de tineret						April											
13	Prestarea cursurilor de instruire în inițierea afacerii	Feb								Feb					Feb			Feb
14	Informarea potențialilor antreprenori despre posibilități de finanțare a afacerii din surse internaționale	Feb								Feb					Feb			Feb
15	Amenajarea unei piațe agro-alimentare lângă trasa R2.												Dec					
16	Inițierea cam-ei de inform. a potențialilor antrepren. (investitori) despre posib-ile de afaceri din comună	Martie													Martie			Martie
17	Inițierea și implementarea proiectelor de atragere a turiștilor în localitate																	
18	Studierea oportunităților de finanțare;						April											
19	Atragerea fondurilor pentru finanțarea lucrărilor de renovare a conductelor de apă,	Ian																
20	Atragerea fondurilor pentru finanțarea sistemelor de canalizare,																	
21	Atragerea fondurilor pentru finanțarea modernizării sistemului de alimentare cu apă Crețoaia,	Ian																

8. APROBAREA ȘI IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Succesul realizării Strategiei de Dezvoltare social-economică a com. Țânțăreni depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezenta unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării strategiei vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop determinat, îndeplinind un rol important în realizarea inițiativelor strategice. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Local , Primarul, Angajații Primăriei)
2. Locuitorii comunei
3. Societatea civilă
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul, Organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare a com. Țânțăreni poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Strategiei de dezvoltare. În cadrul acestei etape Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul audierilor publice organizate de către primărie, după care strategia va fi înaintată Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona realizarea inițiativelor strategice și a măsurilor aferente Planului Strategic.

Implementarea Strategiei de dezvoltare se va efectua prin realizarea inițiativelor strategice în conformitate cu termenii stabiliți în planul strategic. Pentru fiecare inițiativă strategică (proiect) vor fi stabilite persoanele responsabile, planul activităților necesare, perioada de implementare a etapelor proiectului, sursele de finanțare, partenerii și/sau subcontractanții, care vor realiza proiectul.

Monitorizarea Strategiei de dezvoltare. Pe parcursul perioadei de implementare, la finele fiecărui trimestru, se vor organiza sesiuni strategice în cadrul cărora se vor raporta acțiunile care au fost întreprinse în vederea implementării proiectelor în derulare și realizării obiectivelor specifice. Monitorizarea executării inițiativelor strategice se va efectua prin intermediul indicatorilor de performanță stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

9. CONCLUZII

LISTA AGENTILOR ECONOMICI DIN COMUNA ȚÂNȚĂRENI

Inreprinderi din agricultură

Nr. Ord.	Denumirea Companiei	Data inregistrării	Statutul
1	II CRETU ALA	21.02.2009	Activa
2	INTOVARASIREA POMICOLA ELECTRON PRIM	01.06.2006	Activa
3	SC VINAN-IMPEX SRL	27.10.2005	Activa
4	SC RUDO-AGRO SRL	04.07.2005	Activa
5	ICS BOSCO DI NOCI SRL	15.04.2004	Activa

Intreprinderi din domeniul comerțului

Nr. Ord.	Denumirea Companiei	Data inregistrării	Statutul
1	SRL ADEVENTI	20.03.2015	Activa
2	II BULBOCEAN SERGIU	04.11.2014	Activa
3	SRL DAVIDANDY	24.06.2014	Activa
4	SRL IULVIT MAX	19.05.2014	Activa
5	SRL ALELUS GRUP	22.10.2013	Activa
6	SRL ANDRELINA LUX	28.08.2013	Activa
7	SRL IU-LESSIA	30.07.2013	Activa
8	SRL ILMIH-GRUP	07.06.2013	Activa
9	SRL WILME - COMERT	15.01.2013	Activa
10	II LEUL NATALIA	03.05.2011	Activa
11	SRL EGORPRIM-COM	15.04.2011	Activa
12	SRL IRINASER-TUR	15.07.2010	Activa
13	II COCA IURIE	21.11.2008	Activa
14	II ZAPOROJAN VALERIU	16.11.2007	Activa
15	SC MOISEI GRUP SRL	11.04.2007	Activa
16	II LARICICHINA SNEJANA	06.03.2007	Activa
17	SC SIDERAL-PRIM SRL	30.05.2006	Activa
18	SC PASALDEN SRL	05.05.2006	Activa

Ord.			
1	IM TINTARENI SERVICE	03.05.2006	Activa
2	FPC PLAI VICTORIA SRL	26.01.1996	Activa

Intreprinderi din domeniul producerii

Nr. Ord.	Denumirea Companiei	Data inregistrarii	Statutul
1	SRL NOVA FOREN	26.02.2010	Activa
2	II SIRBU VADIM	26.08.2009	Activa
3	II LEUTA DORIN	04.03.2008	Activa
4	II OSTAP SERGHEI	17.05.2006	Activa
5	SRL VASLAN GRUP	03.04.2002	Activa

Intreprinderi din domeniul transportului

Nr. Ord.	Denumirea Companiei	Data inregistrarii	Statutul
1	SRL CR INTERNATIONAL	31.01.2015	Activa
2	SRL SAGEATA PRIM	05.12.2012	Activa
3	II SAVAN ALEXANDRU	27.05.2009	Activa
4	SRL BMF MOTOR	24.06.2008	Activa
5	SRL MAJAR-COM	16.04.2008	Activa
6	SC GALAUTOSERVICE SRL	25.10.2005	Activa